

תצפית זני ליזאנטוס בערבה 1991/92

אבנר צין, עמי בר-יוסף - שה"מ - לשכת הדרכה נגב
מוטי ארנון, גבריאלה ריגנולה - מו"פ נגב - ערבה - תחנת נסויים "יאיר"

תקציר

אחת הבעיות בגידול ליזאנטוס היא מציאת זנים מתאימים. בנוסף יש בעיות אגרוטכניות רבות שלא נמצאו להם פתרונות הולמים, בגלל עלויות גידול גבוהות יש צורך בקבלת שני גלים איכותיים בעונת הייצוא. בשיטת ה"סינגל" ישנם שתי אפשרויות:

- א. קבלת שני גלים בעונה. הראשון באיכות ירודה והשני באיכות טובה.
- ב. קבלת גל אחד במרכז החורף באיכות טובה אך הגל השני פורח מאוחר בקיץ.

מטרה

מציאת זנים מתאימים לגידול בערבה.

שיטות וחומרים

שיטות הגידול: "סינגל" בחממה מחוממת וחממה רגילה.
עומד שתילה : 64 שתילים למטר (כ-42,000 שתילים לדונם).
מערכת השקייה: 4 שלוחות טיפטוף 25 ס"מ. 2.1 ליטר/ש'. 16 טפטפות למטר.
4 שתילים לטפטפת. רוחב ערוגות 1.5 מטר.

השקייה ודישון

מים : לפי 1.5 ליטר/טפטפת (בתחילת הגידול כל יום - לאחר מכן פעם ביומיים).

דשן : נוזלי שפר-3. ריכוז כ-100 ppm חנקן.

מבנים

חממה : מפתח 6 מטר. גובה מרזב 4 מטר. פלסטיק IR שנה שניה.
חימום : חימום עזר ע"י צינורות מים חמים לשמירת טמפ' מינימום של 14 מ"צ.
החימום החל מתחילת דצמבר.
עיבודים: השקייה לשטיפת מלחים. משתת 70-80 ס"מ. מתחחת, מעגלה. חיטוי
רציף: מתיל ברומיד 50 גר'/מ"ר.

מועדי שתילה

10/10/91 תחת רשת צל שחורה 30%.

זנים

זנים כפולים : לבן, ורוד, כחול.
סדרת הידי של סקטה: PURE WHITE, ורוד, כחול, לבן-ורוד, לבן-כחול.
מקור השתילים : פחמו פלנט - הולנד (VEGMO PLANT).

טיפול ג'ברלין

גל ראשון: 2 ריסוסים בריכוז 500 ppm (7/11 + 20/11).
גל שני : 2 ריסוסים בריכוז 250 ppm (2/2 + 16/2).

תוצאות ודיון

עפ"י התוצאות נראה לנו שאין השפעה גדולה לחימום עזר של 14 מ"צ. יש לשער שמינימום זה לא משפיע על ההתארכות והצימוח. כדי לקבל צימוח נמרץ יש לחמם ל-18 מ"צ.

טבלה

אורך	יבול לדונם	קטיף גל שני	אורך 70 ס"מ	יבול לדונם	קטיף גל ראשון	זן
84% 74%	81,000 *61,700	3/5 -14/2 10/5-14/6	15% 14%	39,000 *24,000	22/12-19/1	מחומס רגיל WHITE PURE
82% 80%	97,000 71,200	10/5-14/6	24% 30%	41,900 35,900	22/12-26/1 22/12- 2/2	מחומס רגיל ורוד
92% 90%	76,300 85,600	10/5-14/6	40% 10%	42,900 39,100	22/12-26/1 22/12- 2/2	מחומס רגיל כחול
54% 82%	**70,100 88,300	10/5-14/6	29% 21%	41,900 38,700	22/12-26/1	מחומס רגיל ורוד לבן
65% 81%	***37,700 71,700	10/5-14/6	45% 31%	28,400 34,100	22/12-26/1 22/12- 2/2	מחומס רגיל כחול לבן
88% 85%	67,700 78,800	10/5-14/6	86% 65%	41,500 40,100	5/1 - 9/2 5/1 -16/2	מחומס רגיל כפול לבן
77% 92%	65,200 67,200	10/5-14/6	79% 29%	39,000 31,100	26/1-23/2 19/1-23/2	מחומס רגיל כפול ורוד
82% 89%	100,500 97,200	10/5-14/6	84% 48%	40,200 38,400	22/12-26/1 22/12- 2/2	מחומס רגיל כפול כחול

* יבול נמוך בגלל נפילת שתילים, בגלל מיקום שולי.

** יבול נמוך בגלל התמוטטות צמחים בגל השני.

*** יבול נמוך בגלל שונות בצבע (ענפים שלא נספרו).

PURE WHITE

תוצאות הגל הראשון לא היו טובות. הסיבה העיקרית היתה מיקום שולי בערוגה שגרמה לפגיעה בצמחים והורידה את היבולים. דבר זה לא מנע קבלת גל שני איכותי מתחילת מאי.

ורוד

יחד עם הזן PURE WHITE זן זה בלט מבחינת איכות הפרח ומבנה הענף. לא נמצאו הבדלים משמעותיים בין חימום ללא חימום.

כחול

בגל הראשון נמצאה הקדמה ברורה של פריחה בתחילת ינואר בחממה המחוממת עם יבולים כפולים לעומת חממה רגילה. בנוסף בחממה המחוממת הפרחים היו ארוכים יותר.

לבן ורוד

מבנה הענף וצורת הפרח טובים. לא נמצאו הבדלים משמעותיים בין חממה מחוממת לחממה רגילה.

לבן כחול

בגל הראשון היבול הנמוך נובע מענפים לא מתאימים ליצוא בגלל שונות בצבע.

זנים כפולים

* אחרו שבועיים עד חודש בהשוואה לזני הידי.

* ענפים כבדים יותר, תפרחת עשירה שדורשת עבודה רבה במיון.

* משקלו הרב של הפרח גורם להורדת ראשים.

* הפרחים הכחולים מקבלים את הצבע האופיני רק לאחר פתיחה מלאה.

* הפרחים הורודים והכחולים מבהירים במהירות בתחילת הקיץ כשעוצמות האור

גבוהות.

היקפי עבודה ותחומי אחריות מובאים בטבלה מס' 3.

טבלה מס' 3 - התפלגות שטחי פרחים לפי ישובים *

הפרח	צופר	חצבה	עידן	עין-יהב	פארן	מ.א. תמר**	סה"כ
גיפסנית	42	144	44	57	29	20	336
ל. יפני	12	125	25	31	25	9	227
ל. סנואטס	7	29	9	16	10		71
ל. פרצי	1	7	7		1	1	17
ל. כספיה	4	12	17		7		40
טרכליום	10	45	7	15	7	4	88
מנתור		33	5				38
דלפיניום	2	26	1		8		37
ליזיאנטוס		5			6		11
סולדאסטר	3						3
חרציות		15		28	4		47
אסקלפיאס		15					15
אחרים		4	1	1	1		7
סה"כ למושב	78	463	116	148	98	34	937
מספר מגדלים למושב	12	13	15	18	10	3	95

* מבוסס על נתוני חתימת חוזים בביא"ר עד סוף ספטמבר 1992.

** כולל עין תמר, נאות הכיכר ועין-חצבה.